

ДАНИЦА МАКСИМОВИЋ И ДАНИЦА РИСТОВСКИ КАО ДВЕ ЕУРИДИКЕ

Промашене љубави

Комад нобеловке Елфриде Јелинек, у режији Иване Вујић

МИ се зовемо Данице. Ми смо и светлост и тама, и крај и почетак дана. И рано јутро и звезда у ноћи. Ми једна другој осветљавамо пут у мраку - овим речима (и поетичним коинциденцијама) почињу причу о новој представи Даница Ристовски и Даница Максимовић.

Две наше глумице гледаћемо премијерно вечерас на сцени "Мадленијанума" у комаду Елфриде Јелинек "Сенка - Еуридика говори", с редитељским потписом Иване Вујић. У овом оригиналном делу аустријске нобеловке, нема ни лица ни индикација, па је редитељу остављена слобода да креира своју причу. А у причи Иване Вујић, Ристовска игра Еуридику Тело, а Максимовићева - Еуридику Сенку.

Елфрида пише из утробе, баца на папир све што је тишти. Отима се драмској форми, њен текст је захтеван и за глумца и за редитеља - истиче Даница Максимовић. - За

искуство има сличности с Шекспировим и Фазбиндеровим делима, али је у неким сегментима још слојевитије и необичније:

- Немаш партнера, мораш сам да разумеш коме се и како обраћаш. Да проналазиш прочишћење, иако у њему нема класичног лика.

бљена" - наглашава Даница Ристовски. - То су стадијуми промашене љубави. Еуридика то схвата и ту Сенка ступа на сцену, покушавајући да је задржи у Хаду.

Успут се поставља и питање: да ли је Орфеј заиста толико волео Еуридику кад није био у стању да изврши

Ристовска игра Еуридику Тело, а Максимовићева - Еуридику Сенку

По мишљењу друге глумице, Елфридин комад је веома близак роману тока свести и разговору са самим собом:

- Размишљаш и о сопственом животу, пролазиш кроз вртлог емоција, питаш се где си и у чему највише грешио... Интересантно је да текст који ја говорим (Тело) могла је казивати и Сенка.

А Еуридика, по речима Данице Максимовић, покушава да задржи Сенку која јој говори о слободи свега:

један једини задатак, а то је да се не окрене за њеном сенком...

Елфридина верзија кореспондира са нашим временом. Орфеј је митски певач (код нас поп музичар) око којег јуре нимфе и доводе га у искушења од којих се не брани - наглашава Даница Максимовић. - Сенка је прошла све и њено лично "ја" има право на све. Дуго је у Хаду и говори Еуридици да се не лопти. Ту има слободу и мир, а живот горе је "фалш". Тамо су ствари које нису битне, као што су потрошачке потребе...

Ипак, до тог сазнања Еуридика треба да пређе дуг пут самоспознаје, што значи од вољеног бића до употребљеног предмета:

- Спас је у смрти, закључку до којег мора да дође. Сенка је мудрост живота и зна да је смрт толико коначна, да нам ништа друго не преостаје до да је прихватимо... Еуридика на крају добровољно одлази у смрт да ту пронађе мир. У животу је била жртва, вољени предмет. Зато је у Елфридиној верзији Орфеј "емотивни вампир". А Сенка је, заправо, учитељица Еуридикиног другог живота - истиче Ристовска. ■

В. СТРУПАР

СВЕТЛОСТ И ТАМА

- У СВАКОМ човеку постоји двојство, светлост и тама. Човек без сенке не постоји. Она је увек мирна, за њу нема тајни... - закључије Даница Максимовић.

разлику од познатог мита, овде је Еуридика проговорила и то у име свих жена.

Велики квалитет Елфридиног дела је брутална искреност, према себи и другима. То је и комад о пролазности, љубави и смрти, критички конзументског друштва, данашњих критеријума и система вредности. Представа је најзахтевнија у емотивном смислу, а ја сам је безрезервно прихватила - каже Даница Ристовски.

За њену колегиницу ово

назива ствари правим именом, док се Тело ломе. Сенка има искуство које Тело тек треба да стекне и зато му сугерише да остане у Хаду.

У класичном миту Орфеј се враћа у Хад по Еуридику, трудећи се да је ослободи својом љубављу и песмом. У нашој представи она одлучује да остане у Хаду јер је у земаљском животу више била објекат него жена. Како се каже "жена треба да буде вољена, да буде ту, да буде непоходна, па и да буде употре-